

NĚMČINA (Deutsch, deutsche Sprache)

geograficky a politicky:

evropský jazyk, asi 100 milionů rodilých mluvčích + 120 milionů „DaF“

Německy se mluví (Deutsch wird gesprochen in):

Deutschland, Österreich, Schweiz, Luxemburg, Liechtenstein, Frankreich (*Elsaß, Lothringen*), Italien (*Südtirol*), Belgie (*Ostbelgien, Arelor Land*), Dánsko (*Nordschleswig*), Namibia, malé oblasti Ukrajiny, Ruska, Rumunska; několik málo tisíc mluvčích v ČR a SR

Němčina jako úřední řeč:

Německo, Rakousko, Lichtenštejnsko, Švýcarsko, Belgie, Lucembursko, EU, Itálie, Dánsko, Namibie

typologicky:

jazyk **flektivní**

typické rysy analytického i syntetického jazyka (**analyticko-syntetický** jazyk)

morfologie: relativně bohatá (bohatší než angličtina, avšak chudší než čeština):

jména: 4 pády, které se vyjadřují spíše analyticky pomocí tvaru členu (der, dem, den...) než tvarem jména (*Kinder* – 1. pl.; *Kindern* – 3. pl.); (většinou gramatický) rod; číslo; 3 stupně adjektiv (a adverbíí)

slovesné tvary: osoba, číslo, čas (syntetický čas pouze: *présens*, *imperfekt/préteritum*; analytické časy: *perfektum*, *plusquamperfektum*, *futurum I a II*), způsob (indikativ, imperativ, konjunktiv)

syntax: vztahy se vyjadřují jak pomocí bezpředložkových pádových vazeb (synteticky, na ústupu): (*Robert Pick*s *Buch*), tak i (progresivně - analyticky) pomocí předložkových vazeb (*Buch von Robert Pick*)

geneticky:

indoevropský jazyk

germánský

západogermánský

Spisovná němčina (Hochdeutsch/ Schriftsprache) se vyvinula ze středohornoněmeckých dialektů.

Moderní němčina

pluricentrický jazyk = má 3 rovnocenné varianty

centra:

- „německá“ němčina (Binnendeutsch, Bundesdeutsch) – „Teutonismen“ – území SRN
- rakouská němčina (Österreichisches Deutsch) – „Austriazismen“ – území Rakouska
- švýcarská němčina (Schweizer Deutsch/ „Schwyzerdütsch“) – „Helvetismen“ – území německy mluvícího Švýcarska (a Lichtenštejnska)

D	A	CH
'Tag	Grüss Gott	Gruerzi
Bürgersteig	Gehweg	Trottoir
Abitur	Matura	Maturität

GRAMATIKY, SLOVNÍKY A JINÉ STUDIJNÍ POMŮCKY

Gramatiky.

Duden, die Grammatik : unentbehrlich für richtiges Deutsch / hrsg. von der Dudenred. [Red. Bearb.: Kathrin Kunkel-Razum ; Franziska Münzberg. Autoren: Peter Eisenberg ...]. - 7., völlig neu erarb. und erw. Aufl. - Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverl., 2005. - 1343 S. : Ill., graph. Darst. ; 20 cm

Knaurs Grammatik der deutschen Sprache : Sprachsystem und Sprachgebrauch / von Lutz Götze und Ernest W. B. Hess-Lüttich. - Vollst. Taschenbuchausg., [7. Aufl.]. - München : Droemer Knaur, [1995]. - 624 S. ISBN 3-426-82010-2 kart

Engel, Ulrich: Deutsche Grammatik : Neubearbeitung / Ulrich Engel. - München : Iudicium, 2004. - 485 S. ; 24 cm. ISBN 3-89129-919-2 kart

Helbig, Gerhard: Deutsche Grammatik : ein Handbuch für den Ausländerunterricht / Gerhard Helbig ; Joachim Buscha. - 5. Dr.. - Berlin ; München ; Wien ; Zürich ; New York : Langenscheidt, 2005. - 654 S. ; 22 cm ISBN 3-468-49493-9 Pp

Grammatik der deutschen Sprache / von Gisela Zifonun et al. Berlin ; New York : de Gruyter. ISBN 3-11-014752-1 Gewebe

Slovníky

německé jednojazyčné

DUDEN - Deutsches Universalwörterbuch. Mannheim – Leipzig – Wien – Zürich: Dudenverlag, 1996. ISBN 3-411-05503-0.

Österreichisches Wörterbuch. Wien: ÖBV 2001. ISBN: 3-209-03116-9.

Langenscheidts Großwörterbuch Deutsch als Fremdsprache. Berlin – München – Leipzig – Wien – Zürich – New York, 1993. ISBN 3-486-96102-0

dvoujazyčné

Sibenschein, Hugo: **Česko-německý a německo-český slovník.**

Langenschiedts Taschenwörterbuch Tschechisch. Tschechisch-Deutsch, Deutsch-Tschechisch. Berlin – München – Wien – Zürich, 1978 ISBN 3-468-10360-3

Elektronické slovníky

DUDEN-online (jednojazyčný):

www.duden.de

Lingea (vícejazyčné):

<http://www.lingea.cz>

Encyklopedie

Brockhaus

<http://de.wikipedia.org/>

Korpusy:

IDS-Mannheim

<http://www.ids-mannheim.de/cosmas2/>

DWDS - Berlin

<http://www.dwds.de>

Wortschatz Lexikon -Leipzig

<http://wortschatz.informatik.uni-leipzig.de/index.html>

**ČNPK – Česko-německý paralelní korpus
(přístupný pouze studentům KNJ PdF MU)**

Organizace

IDV – Internationaler Deutschlehrerverband:

<http://www.idvnetz.org/>

SGUN – Svaz germanistů a učitelů němčiny (ČR):

<http://www.sgun.cz/>